

X Anchetă de actualitate pecula înfrâzneată din Arad

Toate alimentele s-au scumpit. — Ce se petrece pe piață
zăravaturi. — Nu numai consumatorul, dar și producătorul este pungărit. —

Arad, 6 iunie.

În multe rânduri s'a ocupat ziarul nostru cu specula nerușinată ce se practică în
țară și în special în Arad. Acest oraș și împrejurimea atât de bogată în grădini
zăravaturi și curte de pasare îl trimite abundență tot ce are nevoie, a întrecut
toate orașele Transilvaniei în ceea ce privește
împetua. Aradul este mai scump decât bu-
vara Brașov sau Clujul, cunoscut de
încă scumpe în altele.

Carnea s'a scumpit

Seminalul de scumpire generală a fost dat
încăieri, urmărind prețurile după cum ar-
ea:

Carna de vită (vacă) dela 28—30 lei la
43—36, carnea de vită (văcuță) dela 36—38
fost ridicată la 42—44, carnea de porc și
pe scumpită dela 39—41 la 40—42. Una
de porc ce a fost mai naivă 60 lei am
și 64, sănina s'a scumpit dela 50 lei la
70 lei kg. O singură carne, cea de miel a
știuținit și anume, în loc să fie vândută
mai naivă cu 34—36 lei carnea de miel
și va veni cu 26—28.

Sau scumpit și restaurantele

Urcarea prețurilor cărnii a provocat ur-
area neproporțională a prețurilor de la res-
taurante, unde se fixeză niște prețuri fățu-
i și carni și singură soluție mai ramane: să
se biderist!

Cu toate că comisia de fixare a prețelor
prescrie o urcare de 50 bani (!) pentru
mâncările pregătite cu carne de porc, și o
mijlocie cu 1 leu la mâncările pregătite cu
carne de vită sau vitel, prețurile nu s'au ur-
mat numai cu 1 leu și 50 bani!

Mai apoi și conflictul între chelneri și pa-
răi a avut drept urmare incasarea diferen-
ții pe spatele biletului consumator. Azi deca-
rergi într-un restaurant nu mai și ce să
mâncăm. Dacă s'a scumpit carne mânănci
mâncat. Dar cum nici poți să mânănci zar-
nat cind o conopidă costă 50 lei o porție
de sparanghel costă 30 lei.

Nu mai vorbim despre frigura de găsă-
re și 60 lei, iar o porție de fragi nu e
mai mult nici mai puțin decât 20 lei.
Or, astfel de prețuri te întăresc numai
București unde este explicabil să fie mai
scump total, fiind Capitală și fiind restaura-
toarei deacolo plătește chirie, taxa și salariaj
ridicate. Dar ca Aradul, un oraș de
împrejurimi ar putea alimenta întregul
București, să rivalizeze, în ce privește scum-
pere, cu Capitală, ar fi, aceasta nu e numai
o megalomanie dar și o pungărie!

Adevărata cauze a scumpirii

Am căutat să găsim cauzele scumpirii

Anchetă de actualitate

Tot ce se petrece pe piață
zăravaturi. — Nu numai consumatorul, dar și producătorul este pungărit. —

Arad, 6 iunie.

alimentelor de pe piață și am găsit urmă-
toarele fapte foarte semnificative:

Se stie că Aradul e alimentat de co-
munitatea din jur care are găzduirea model de
zăravaturi. Acești bărbați locuitori ai jude-
cătuii noștri își aduc produsul lor în fiecare dimineață cu trenurile care sosesc în zori de
zi la Arad.

Cum acești tăruși de mășteori nu au dreptul de
vânzare și apoi trebuie să se intoxice
acăsă la muncă câmpului, își vând tot ce
au adus pînă pînă unor precepți profesio-
niste care au dreptul de vânzare pe
piata.

Astfel consumatorul nu primește alimen-
tele de dreptul delui producător, ci prin in-
termediu precepțiilor cari de multori s-
dau la specule, cumpărând dela tărușii
zăravaturi în pret extrem de redus și vân-
zându-i apoi pe piață cu un pret ridicat.

Profitul deci nul are producătorul c
acest trust de precepți cari pun la cale
astfel o afacere bună.

Un speculator nerușinat arrestat de poliție

Afără de acești precepți nerușinării s'au
învi în ultimul timp și coartabădiști.

Mulți dintre consumatori s'au plâns pre-
fecturei politiei că unul dintre cele mai im-
portante alimente, ouăle, au dispărut de pe
piata și cele ce au rămas se vând cu pre-
țuri exagerate. Pe baza acestor plângeri,
inspectorul Demetriad dela prefectura
politiei a supraveghiat pe vânzătorii de
ouă și a descoperit că precepți de ouă
intrețin o strânsă legătură cu un anumit
Izidor Krausz exportator de ouă, care cum-
pără mari cantități de alimente ce ar putea
aprovisiona întreg orașul. Acest individ
numit Izidor Krausz are un magazin pe
strada Mureșului de unde în tovarăș al
său individul Jacob Lehrer duce alimentele
la gară spre a fi expediate.

Alimentele ce rămască în magazin sunt
vândute peste prețurile maximale. Inspectorul
Demetriad a decis la magazinul lui
Krausz Izidor unde a confiscat peste o mie
de ouă arăstdă pe Krausz Izidor și Lehrer
Jakob.

Acesta din urmă — crezând că în România
poate să cumpere totul cu bani — a
incercat să mutușă pe inspectorul Demet-
riad cu mai multe mii de lei.

Înțe că acești yanetici fără scrupule
secundări de precepți nerușinării coac-
leză cu hrana de toată zilele. și e doros
ce se tolerăză această speculă nerușinării.
Cerem sănătii sev re la contra acestor
cangreje ale vieții noastre de toate zilele.

INFORMATIUNI

Gheorghe Dima

O telegramă scurtă ne aduce triste vesti
despre lovitarea din viață a marei compozitor
Gheorghe Dima directorul conservatorului din Cuij. Ilustrul compozitor pe
care moartea îl simglea dintre elevii lui căi
au adorat, și pe care azi îl lește într-o
sfârșită românească din Ardeal a murit în
vîrstă de 78 ani, după o viață de munca
rodnica. Gheorghe Dima a cules muzica po-
pulară cu o abilitate potențială din florile în
lăzile și a plivit o și a turnat-o în forme,
prelucrând-o în giuvaier.

Născut în Brașov 10.O.C. 1847 și a terminat studiile secundare la Viena apoi a
studiat la școala polithnica din Karlsruhe.
Nu iugiteria i-a fost vorajă, astfel începe
întrăzisești studiile muzicale la Karlsruhe,
Viena și Graz. Terminând studiile vine la
Brașov apoi Sibiu, unde e profesor de mu-
zică. Conduce mai multe coruri. Față lui
trece peste granite, sănii din Sibiu îl incre-
dulăză conducerea R. unui teatru de cantică
naștești.

La înființarea Conservatorului din Cluj
ocupă direcția Conservatorului. Come-
zile sale mai importante sunt: Muzica
Nordică, Magia maghiară, Liturgia Sf. Ioan
Curd de aur, puternică baladă, Oroza și
Sfânta Voie, Mama lui Sfânta cel Mare și
peste 50 de buclăi pentru cor și o liturgie
întrăză.

Moartea maestru Dima e un doboru a
muzicii românești.

Administrativ

Rugam în mod deosebit pe toți
abonații noștri, fie din localitate, fie
din provincie, să ne incunoscărițeze
imediat cănd văd o neregularitate în
privința primirei regulate a ziarului
nostru.

Onorații noștri abonați cari sunt
în restanță cu plata abonamentelor
sunt rugați respectuos să binevoiască
și aduce conturile în ordine.

Chestiunile minoritare din România la Liga Națiunilor

În ordinea de zi a dezbatelerilor consiliului
Ligii Națiunilor, care se întrunește la 8 iunie,
au fost introduse și următoarele chestiuni privind de aroape România:

Reforma învățământului particular din Ro-
mânia, chestiunile colonizării ungurilor și în-
șirii privind chestiunile finanțare a Un-
gariei.

Prințul Dr. Ion I. C. Brătianu a adus în discu-
ția consiliului Ligii Națiunilor în urma in-
tervenției minorităților ungare și germane
din România, iar ea de a treia în urma cu-
noscutei intervenții a delegației României,
care în numele Micii Asociații a afirmat că
Ungaria abuzăza de creditele puse la dis-
poziție prin mijlocirea Ligii Națiunilor, pen-
tru asanarea finanțelor sale, astăzi o im-
portantă deosebită pentru România.

Governu român a dat delegația dñor. Ti-
tușescu și Petrescu Comitet de apărare inter-
națională. Din partea Ungariei a fost
delegat coatez Bethlen, primul ministru, să
participe la întâlnirea consiliului Ligii.

Governu nu atrăge o denșitate impor-
tantă cercetării pe care consiliul Ligii Na-
țiunilor o va face în ziua de 8 iunie asupra
protestului episcopilor ungari împotriva pro-
iectului dñr. Anghelescu.

Nici un dar nu e prea mic, prea nea-
semnat. Fiecare sărbătoră și primăvara cu bu-
curie.

Binecuvântarea lui Dumitru, a Mea

și a milor de suferiți va fi cu voi.

Dumitru va răspăti în ceaște săveți
mai scump.

Maria.

— La Cinematograful de
vară de pe malul Mureșului

va ruia Marti, Miercuri și Joi cel mai sen-

zațional și mai frumos din american Nancu,

prezentând un film viu și interesant a po-

povorul aschim. Afară de acelaș un bur-

lesc de Zigotto va distrage publicul. În-

țere preciză la 9 și trei sferturi.

Chestiunile minoritare din România la Liga Națiunilor

M. S. Regina Maria a adresat publicului
următoare întrebări:

Rusăile se aproape și că ele zisă aleasă
de noi în folosul tuberculozilor.

Claușul Meu se ridică din nou, spre
vă cere ajutor! Ma bucur de tot biserică
că putem face împreună, celor mai neao-
rocăci dñece celor săi, acelor tuberculozosi.

Mușe ce avem de săvărat și să
vorbășă!

Trăbile să elădim senatorii, să izolăm
bolnavii, să îngrijim copiii!

Dacă ne trebuie bani. Viață e scumpă,
suferiile sunt mari și numeroase.

Voi cări sunteți sănătoși, gândiți-vă la
cei ce suferă.

Dacă pentru sănătă, dați din adâncul
inimii!

Nici un dar nu e prea mic, prea nea-
semnat. Fiecare sărbătoră și primăvara cu bu-
curie.

Binecuvântarea lui Dumitru, a Mea

și a milor de suferiți va fi cu voi.

Dumitru va răspăti în ceaște săveți
mai scump.

Maria.

— La Cinematograful de
vară de pe malul Mureșului

va ruia Marti, Miercuri și Joi cel mai sen-

zațional și mai frumos din american Nancu,

prezentând un film viu și interesant a po-

povorul aschim. Afară de acelaș un bur-

lesc de Zigotto va distrage publicul. În-

țere preciză la 9 și trei sferturi.

Scrocul Negoiță iarăș în activitate

Arad, 5 iunie.

Acum un toate politile din țară au fost
alarmate pentru a luce măsură de urmări-
luia de un periculos escroc, care își alătură
victimele îndosabili în rândurile morarii
din Ardeal. Pește 10 proprietăți de mor-
aci și păgăiți cu multe milioane lei de a
escroc Nicolae Negoiță de la din Călărași.
Zadar îi se lăsă să răspundă răsuflare.

I sârbiști, văzându-se probabil totuș, în
nesigur nă, făță cu urmăriile totuș
înțelepte de la poliție. Negoiță se decide să treacă
frontiera. Această de sine a-l atrăgă
într-o altă oțelă.

Negoiță a reușit îosă să evadă din
penitenciarul parchetului dela Călărași.

Norocul acesta l-a făcut fedărăș și Negoiță
iarăș în activ. Acum o lună el a escro-
cat pe un comerciant din Craiova cu 2 mi-
lioane lei și probabil el are în vedere și pe
alii comercianți. Dar și poliția și urmări-
rea lui. Depinde însă și de comercianți ca ei
să nu mai fie păcăliți de acest faimos
escroc.

Parlamentul

Camera

Ședința de dimineață dela 5 iunie

Sedinta se deschide la orele 6. Viitoarea se-
dință la orele 9 noaptea.

Senatul

Ședința dela 5 iunie 1925

S dînă se deschide la ora 3,40 sub pre-
sidenția dñr. M. Pătetecky.

Pe banca ministerială sunt prezenți dñr.
Vintilă Brătianu, O. G. Mărescu, I. O. Duca, N. N. Săvăeanu, I. Nistor.

Exproprierile pentru sociale

D. St. POP, raportor, răspunde la cri-
ticile aduse legii. După unii oratori ai oposi-
ției, legea este prea personală, iar după
alii și prea generală. După cum se

Economice.

Revizuirea situației salariaților străini din Ardeal

Brașov, 4. — Conform dispozițiunilor ministerului muncii de comun acord cu cel de interne la 10 iunie vor incepe în Ardeal lucrările comisiunilor de pe lângă inspectoratele muncii pentru revizuirea situației salariaților străini.

Comisiunile vor fi compuse dintr-un inspector al muncii, inspectorul siguranței și inspectorul industrial și căte un delegat al patronilor și muncitorilor.

Aceste comisiuni vor examina specialitatea breslei fiecarui străin care au fost introdusi în țară de diferitele întreprinderi industriale și apoi se vor pronunța asupra termenului de sedere în țară.

Acelor muncitori care nu vor putea dovedi o specialitate bine definită sau se va constata că pot fi înclocuiri cu indigeni li se vor da căte o ultimă viză de 3 sau 6 luni. Celorlalți a căror sedere în țară este reclamată de interesele industriei li se vor acorda termene mai lungi de căte un an sau 6 luni.

În vederea acestor operațiuni toți străinii din Ardeal au fost incuvențiati și depune pasapoartele și biletele de liberă circulație la serviciile de siguranță până la 5 luni.

Concomitent cu aceste măsuri luate de oficiitate, mai multe întreprinderi din Ardeal au hotărât o intervenție comună la guvern în sensul obținerii unor burse pentru muncitorii care se hotărăsc să se specializeze în străinătate.

Această soluție este considerată ca cea mai practică și menită a rezolvării chestiunii importului de specialiști. Pe deosebire va profita statul și industria având la dispozitie specialiști indigeni iar pe de altă parte muncitorimea va profita foarte mult de pe urma specializării ei.

—oo—

Devizele și valută.

Rađor, 6 iunie.

BURSA:	
Dresdene	Bruxelles
122 90	1 290
Amsterdam	207.35
207 35	

New-York	516,—	516 —
Londra	2508 50	2607 50
Paris	25 0 —	2445 —
Milano	2040 50	2445,50
Praga	1530 —	1530 —
Budapesta	7245 —	72,40
Belgrad	860,—	860,—
București	245 —	245 —
Varsavia	99 25	99 25
Viena	7270 —	7270 —

Cursul devizelor București pe ziua de 6 iunie 1925.

	Cerere
Paris	10 32
Berlin	—
Londra	1037 —
New-York	213 —
Italia	848 —
Svizzera	41,15
Viena	29 90
Budapesta	—
Praga	6 30

Valute:

	Cerere	Oferitoare
Napoleon	780 —	—
Mărți	50 —	—
Leva	145 —	—
Lire otomane	112 —	—
Sterline	1020 —	—
Francez	10,10 —	—
Elvețieni	40 —	—
Italieni	8,40 —	—
Drachme	370 —	—
Dinari	330 —	—
Dolari	211 50 —	—
Marca poloneză	40 —	—
Coroana austriacă	30 —	—
maghiară	30 —	—
čehoslovacă	6 25 —	—

Cetățeni și răspândiți

Tribuna Nouă

în legea și regulamentul pentru statutul funcționarilor publici și ne vor fi înaintate până la data de 15 iulie 1925.

Retribuțiunile impreunate cu aceste posturi sunt cele prevăzute în ordinul circular No. 8900/1921 a Secretariatului General a Ministerului de Interne Cluj întregit prin ordinul circular No. 10915/1921 a Directoratului General a Ministerului de Interne Cluj și alte ordonanțe ulterioare a Ministerului de Interne.

Arad, la 5 iunie 1925.

Subprefect: Dr. LAZAR.

Cărămida effină pentru ridicarea caselor, fiecare om poate confectiona, din pământul pe care ridică clădirea, prin ajutorul presei de mâna sistemul

„CAPAX“

Se poate vedea în funcțiune, în 8 l. c. la ora 2 d. m. lângă casa domnului Iuliu Soltz, unde se capătă toate lămuririle asupra acestei prese, de către „Agentia Gen. „CAPAX“ Soc. Rom. pentru fabricarea și comercializarea presei pat de cărămida.

Bartony & Co. Arad.
Malul Mureșului 14—26

Calea Ferată Arad-Podgoria

zent se află o ospătărie de cl. II, c. zare delimitată, și locuință, care se imediat. — Lămuriri se capătă în proprietar.

De vânzare o casă modernă în Strada Episcopul Radu Nr. 23 (colțul fostă Magyar și Csiky Gergely-ului) în care de pre-

Plecarea și sosirea trenurilor în gara Arad.

Plecarea:		Sosirea:	
Oradia-Mare	personal	320	Teiuș
Curtici	"	030	Timisoara
Pecica	"	530	Curtici
Timișoara	"	110	Jimbolia
Teiuș	"	455	Săvârșin
Oradia-Mare	accelerat	620	Pecica
Brad	personal	720	Brad
Curtici	accelerat	610	Timisoara
Curtici	personal	530	Teiuș
Pecica	"	800	Brad
Curtici	"	720	Oradia-Mare
Timișoara	"	611	Curtici
Jimbolia	"	1000	Timișoara
Oradia-Mare	"	1027	Curtici
Brad	"	1144	Pecica
Teiuș	"	1298	Otlaca
Timișoara	"	1039	Timișoara
Săvârșin	"	1350	Teiuș
Pecica	"	1402	Brad
Curtici	"	906	Curtici
Otlaca	"	1444	Pecica
Curtici	expres	2337	Teiuș
Timișoara	accelerat	1923	Curtici
Brad	personal	1615	Timișoara
Jimbolia	"	1600	Oradia-Mare
Teiuș	expres	1724	Jimbolia
Curtici	personal	1830	Curtici
Pecica	"	1910	Timișoara
Brad	accelerat	1230	Pecica
Timișoara	personal	2130	Brad
Oradia-Mare	"	2108	Teiuș
Teiuș	"	2130	Oradia-Mare
Timișoara	"	1630	Curtici
Teiuș	accelerat	055	accelerat

Valabil dela 31 Maiu 1925

Mersul trenurilor

Trenuri de persoane					Trenuri de persoane								
2	4	6	8	10	Klm.	Arad	Ghioroc	1	3	5	7	9	11
cu clasa I și III-a								cu clasa I și III-a					
510	800	1130	1440	1900	—	Pl.	Arad	715	957	1334	1644	2104	224
511	804	1134	1444	1904	1:1	Pl.	Arad C. F. R.	712	954	1331	1641	2101	224
521	811	1141	1451	1911	2:5		Halta 1	785	947	1324	1634	2054	223
530	820	1149	1459	1919	0:7		"	657	936	1316	1626	2046	225
539	829	1159	1509	1929	11:0		"	647	929	1306	1616	2036	226
544	834	1204	1514	1934	12:9		"	641	924	1301	1611	2031	221
553	843	1213	1523	1943	16:3		"	632	915	1252	1602	2022	229
604	854	1224	1534	1954	21:4		"	621	904	1241	1551	2011	215
607	857	1227	1537	1957	22:3	Sos.	"	617	900	1237	1547	2007	215
Trenuri de persoane					Trenuri de persoane								
102	104	106	108	110	Klm.	Ghioroc piata	Ghioroc comună	101	103	105	107	109	
cu clasa I și III-a								cu clasa I și III-a					
61													